

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 135
din 26.02.2014

Dosar nr: 733/2013

Petiția nr: 6763/23.10.2013

Petent: PDS

Reclamat: Școala Gimnazială Specială nr. 3
BS

Obiect: refuzul primirii fiului petentei la ora de sport, pentru că acesta l-a lovit, apreciind că un copil cu asemenea afecțiuni (autism infantil) nu trebuie să facă sport.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și adresa petentei

I.1.1. PDS,

I.2. Numele și domiciliul ales al reclamaților

I.2.1. Școala Gimnazială Specială nr. 3,

I.2.2. BS, cu domiciliul

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta este mama și asistentul personal al minorului PEA, născut la data de 01.07.2013, elev în clasa a II-a la Școala Gimnazială Specială, încadrat în grad de handicap grav (autism infantil). În urma incidentului din data de 26.09.2013, când copilul l-a lovit pe profesor, pe fondul discuțiilor purtate în contradictoriu cu mama, profesorul de sport i-a comunicat mamei că nu mai primește copilul la orele de sport.

2.2. Ulterior, la următoarea oră de sport, prin profesorul-diriginte, profesorul a transmis mamei faptul că nu îl mai primește pe copil deoarece deranjează ora. Ulterior a fost înștiințată de profesor că nu îi va încheia situația școlară pentru că în opinia dumnealui un copil cu autism nu are voie să facă sport. Urmare acestui fapt, pentru a nu avea probleme cu situația școlară, mama s-a adresat medicului de familie care i-a eliberat copilului o scutire de orele de sport și educație fizică.

2.3. Copilul este școlarizat la Școala specială nr. 3

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 03.12.2013 la sediul CNCD, prin adresa nr. 6763 din data de 13.11.2013 respectiv adresa nr. 18135 din data de 25.11.2013. La termen părțile nu s-au prezentat.

3.3. Prin adresele nr. 17847/12.11.2013 și 17873/13.11.2013, s-au solicitat puncte de vedere din partea Inspectoratului Școlar București și a Ministerului Educației Naționale, acestea neavând calitatea de părți reclamate în prezentul dosar.

3.3. Datorită lipsei de procedură cu părțile reclamante, precum și a solicitării formulate de către petentă s-a procedat la acordarea unui nou termen de audieri pentru data de 17.12.2013, fiind repetată procedura de citare.

3.4. Prin adresa nr. 18440/05.12.2013 a fost citată petenta, iar prin adresele nr. 18440/05.12.2013 au fost citate părțile reclamante.

3.5. La termen au lipsit părțile. Părțile reclamante au transmis un punct de vedere, înregistrat sub nr. 18332/02.12.2013, punct de vedere ce a fost comunicat petentei odată cu citația pentru termenul din data de 17.12.2013. Petentei i-a fost comunicat și punctul de vedere formulat de către Inspectoratul Școlar București, înregistrat la CNCD sub nr. 18336/02.12.2013

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta este mama și asistentul personal al minorului PEA, născut la data de 01.07.2013, elev în clasa a II-a la Școala Gimnazială Specială, încadrat în grad de handicap grav (autism infantil). Profesorul de sport nu mai primește copilul la orele de sport întrucât a fost agresat de copil.

4.1.2. Inițial profesorul de sport a afirmat că nu primește copilul la orele de sport pentru că nu are aviz medical. După ce mama a adus avizul medical "apt pentru sport" profesorul de sport a spus că nu îl primește pe copil la ora întrucât deranjează ora și a spus că îi va încheia situația chiar dacă nu vine la ore.

4.1.3. La insistențele petentei ca fiul său să frecventeze orele de sport a amenințat că nu îi va încheia situația întrucât un copil cu autism, în opinia dumnealui, nu are voie să facă sport. Mama a obținut o scutire dar consideră că fiind discriminatoriu comportamentul profesorului și apreciază că excluderea acestuia de la orele de sport dăunează dezvoltării copilului.

4.1.4. La data de 18.02.2014 a transmis un punct de vedere cu privire la precizările formulate de către părțile reclamante și de către Inspectoratul Școlar București împreună cu o adeverință din care reiese că fiul său este apt pentru orele de sport. Adeverința a fost eliberată la data de 28.11.2014, de medicul specialist din cadrul Spitalului Marie Curie.

4.1.5. Petenta arată faptul că acei copii diagnosticați cu autism au dreptul să facă sport, scutirea totală de la orele de sport conform Ordinului Ministrului se face doar la recomandarea medicului de specialitate. Atașează adeverința de la medicul neuropsihiatru Selea Elena, care este medicul copilului și care atestă că este apt de sport. De altfel și alți copii din această școală participă la orele de educație fizică deși sunt diagnosticați cu autism, chiar în clasa copilului fiind încă 2 colegi care fac sport. Până la incidentele relatate și fiul său a participat la orele de sport în pofida afecțiunilor de care suferă, fiind încadrat în grad de handicap grav.

4.1.6. Mai arată faptul că nu s-a încercat să fie găsită o soluție, petenta apreciind că fiul său nu are nevoie de kinetoterapie. În plus profesorul de kinetoterapie este o femeie însărcinată, petenta punându-și întrebarea ce s-ar fi întâmplat dacă copilul său o lovea.

4.1.7. Înainte de incident, copilul avea o adeverință care arată faptul că este apt de sport și nu faptul că era scutit parțial.

4.1.8. Copilul beneficiază de terapie ABA în cadrul fundației Helpautism, face înot cu instructor personal și logopedie, așadar petenta face toate eforturile pentru recuperarea și integrarea copilului său.

4.1.9. Faptul că nu a mai fost primit la orele de sport a afectat copilul datorită faptului că acesta se atașase de profesor în lipsa tatălui său, care nu mai ține legătura cu copilul, copilul având tendința să proiecteze imaginea tatălui în persoanele de sex masculin din viața sa, inclusiv profesorul de sport.

Susținerile părților reclamante

Sușținerile părții reclamate, Școala Gimnazială Specială nr. 3

4.2.1. Prin înscrisul depus la C.N.C.D. sub nr. 18332/02.12.2013, prima parte reclamată arată următoarele.

4.2.2. Incidentul la care face referire petenta a fost adus la cunoștința conducerii școlii, pe cale verbală, în ședința Consiliului de Administrație din data de 13.11.2013. A fost chemat profesorul de sport, parte reclamată în prezentul dosar, fiindu-i recomandată revizuirea atitudinii față de petentă, amintindu-i-se prevederile Codului de conduită al personalului Școlii Gimnaziale Speciale și ale Regulamentului intern.

4.2.3. Până la momentul prezentării adeverinței medicale de scutire parțială pentru orele de educație fizică, elevul a frecventat orele de sport, aspect confirmat de către profesorul de sport și de către diriginte. Școala nu este în măsură să depună o copie a adeverinței medicale de scutire parțială întrucât a fost sustrasă de petentă, așa cum reiese din declarația doamnei doctor DL.

4.2.4. Ulterior petenta a prezentat o adeverință medicală eliberată în data de 14.10.2013, atașată prezentei, din care reiese faptul că fiul petentei este scutit total de educație fizică și sport pentru întregul an școlar 2013/2014.

4.2.5. Partea reclamată arată faptul că în conformitate cu prevederile "*Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi*", precum și cu "*Baremul medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport*" (Ordinul nr.520/din 06.03.2007 emis de Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Sănătății Publice), diagnosticul de autism infantil, este cuprins în baremul afecțiunilor pentru care se acordă scutire totală anuală de la orele de educație fizică. Așa cum reiese din înscrisurile atașate, respectiv certificatul medical emis de medicul specialist neuropsihiatru, fiul petentei este diagnosticat cu tulburare de spectru autist/autism infantil. Precizăm faptul că scutirea medicală totală de la orele de educație fizică a fost solicitată de către mama elevului, care a și prezentat-o la cabinetul medical al școlii.

4.2.6. Până în momentul prezentării scutirii medicale elevul a participat la orele de educație fizică și activități sportive, ori de câte ori a fost prezent în școală, deși acestea s-au desfășurat cu dificultate. Pentru a veni în sprijinul desfășurării în condiții optime a procesului instructiv-educativ și pentru a asigura cele mai bune condiții posibile de sănătate și securitate pentru colectivul de elevi, conducerea unității a solicitat una dintre infirmierele școlii să asiste participarea elevului la aceste activități, așa cum reiese și din declarațiile domnilor profesori BS, IA și a doamnei doctor DL.

4.2.7. Ca o dovadă în plus a faptului că elevul nu este discriminat, mamei i s-a comunicat faptul că elevii care nu pot desfășura orele de educație fizică și activități sportive, pot opta pentru Kinetoterapie sau pentru alte activități fizice care contribuie la dezvoltarea neuro-motorie a copilului cu deficiențe - conform *notei de aplicare a "Planului-cadru de învățământ pentru clasele/grupele din învățământul special nr.4927/08.09.2005"*. În aceste condiții și cu acordul mamei, elevul a fost cuprins în grupa de elevi a clasei cu care se desfășoară activitățile de kinetoterapie.

4.2.8. În urma ședinței Consiliului de administrație, directorul școlii a mediat diferendul dintre cele două părți în data de 20.11.2013. Domnul profesor BS și-a prezentat scuzele în fața petentei pentru faptul că a utilizat un ton nepotrivit al discuțiilor cu dumneaei. De asemenea, petenta și-a prezentat scuzele față de domnul profesor pentru situația creată, exprimându-și dorința ca fiul ei să efectueze atât ora de educație fizică cât și activități de kinetoterapie, precizând că va depune o nouă adeverință din care să reiasă că fiul său este apt pentru a efectua aceste ore.

4.2.9. În momentul în care la școală va fi depusă o adeverință eliberată de o autoritate competentă din care să reiasă faptul că elevul este apt pentru orele de educație fizică, care să anuleze prezenta scutire medicală în vigoare, copilul va fi primit la ore.

4.2.10. Rezumând, conducerea școlii apreciază faptul că elevul nu a fost discriminat, în prezent existând o scutire medicală totală pentru orele de educație fizică. Școala înțelege să sprijine activ elevul prin oferirea întregului sprijin în vederea integrării elevului în activități prin asistarea lui de către un reprezentat al cabinetului medical, de efectuare a activităților de kinetoterapie precum și efectuarea orelor de

sport la momentul în care instituția va avea o adeverință potrivit căreia elevul este apt să efectueze orele de educație fizică.

Susținerile părții reclamate, domnul BS, profesor de sport

4.3.1. Domnul profesor, arată faptul că are o vechime în învățământ de 35 ani dintre care 20 de ani în învățământul special.

4.3.2. În legătură cu reclamația formulată de către petentă, arată faptul că i-au fost aduse tot felul de acuze pornind de la faptul că elevul nu ar fi fost primit la orele de educație fizică, afirmații lipsite de adevăr.

4.3.3. Elevul se află în clasa a II-a având-o ca însoțitor pe mama sa. În primele două săptămâni copilul a lipsit de la orele de sport iar în a treia săptămână s-a prezentat. În cursul acelei ore, din data de 29.09.2014, copilul l-a lovit puternic în abdomen (fapt confirmat și de către personalul cabinetului medical, fiind necesară și efectuarea unei ecografii), a aruncat cu cercuri și mingii în tavanul sălii de sport, punând în pericol siguranța celorlalți elevi.

4.3.4. După terminarea orei i-a expus mamei comportamentul elevului fapt pentru care petenta a avut un comportament nepotrivit, a aruncat cu mingiile după profesor, l-a jignit, a ridicat tonul. Ulterior acesta a adus la cunoștința direcției cele întâmplate, doamna directoare purtând o discuție cu petenta.

4.3.5. Pe data de 03.10.2013 petenta a prezentat o scutire parțială

4.3.5. La ora următoare, respectiv în data de 03.10.2013, elevul s-a prezentat asistat de mama sa. Reclamatul a încercat să îl integreze în activități însă a fost imposibil să îl stăpânească pe elev. Mai mult, comportamentul mamei de pe margine care striga „da-i aia, fă-i aia” a crescut starea de agitație a copilului care arunca cu materialul didactic (cercuri, mingii) în ceilalți copii și în profesor. A filmat cu telefonul mobil, timp în care îi adresa injurii, jigniri, cuvinte triviale amenințându-l că îl dă în judecată dacă se lovește copilul. După terminarea orei a continuat discreditarea profesorului, a conducerii școlii și a celorlalte cadre didactice.

4.3.6. În data de 14.10.2013, petenta a adus o altă scutire, de data aceasta o scutire totală. Elevul nu a putut fi liniștit nici de către mama sa și nici de infirmiera. Mama elevului a continuat pe un ton nepotrivit, amenințându-l că îl va reclama pentru că nu face ora de sport separat cu fiul său.

4.3.7. Reclamatul arată faptul că este responsabil de siguranța tuturor elevilor care participă la oră, neputând periclita siguranța elevilor săi.

Punct de vedere formulat de către medicul școlii, doamna doctor DL

4.4.1. Medicul școlii arată faptul că a primit mai multe adeverințe, printre care și cea referitoare la fiul petentei. Adeverința a fost eliberată de către medicul de familie SAA, scrisă de mână, în care se arată că elevul este apt pentru orele de educație fizică și sport.

4.4.2. Această adeverință a fost adusă deși în fișa medicală a copilului sunt atașate documente care atestă faptul că elevul suferă de următoarele boli (10.10.2013): tulburare de spectru autist (cod 349), întârziere mintală severă (cod 344), întârziere în apariția și dezvoltarea limbajului (cod 347) și sindrom hiperkinetic și deficit de atenție (cod 347).

4.4.3. Medicul a luat legătura cu mama care țipa în curtea școlii, fiind într-o stare de agitație psihomotorie și a încercat să o calmeze.

4.4.4. I-a expus faptul că elevul este luat în evidență cu o serie de boli cronice iar adeverința prezentată școlii nu atestă realitatea. Mama a început să plângă, a expus situația familială și faptul că de ceva timp nu îi mai administrează copilului tratamentul prescris de medicul neuropsihiatru. Medicul școlii i-a explicat mamei că este necesar ca fiul său să ia tratamentul prescris în caz contrar putând să rănească ceilalți copii sau să își facă rău singur.

4.4.5. Mama s-a mai calmat și a spus că va merge cu copilul la medicul neuropsihiatru și că urmează să reia medicația copilului, până la respectivă mama neaducând nici o dovadă în acest sens.

4.4.6. Referitor la incidentul medicul arată faptul că profesorul de sport s-a prezentat la cabinet întrucât fusese lovit în zona splenică, medicul școlii îndrumându-l

să se adreseze Spitalului de urgență fiind posibil să se producă așa-zisa ruptură în doi timpi a splinei.

4.4.7. În data de 15.10.2013 mama a revenit cu o nouă scutire, în care erau specificate afecțiunile copilului menționându-se faptul că diagnosticele citate sunt cuprinse și în Ordinul nr. 520/2007, anexa II (ORDIN nr. 520 din 6 martie 2007 pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și studenți și a Baremului medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport) fiind acordată o scutire totală de sport pentru anul 2013-2014, adeverință eliberată la data de 14.10.2013

4.4.8. Medicul a luat adeverința pentru a o anexa la dosarul copilului. Petenta, care se afla lângă birou a smuls din fișă prima adeverință și amenința că vine cu presa și cu televiziunea plecând în biroul doamnei directoare, DC.

4.4.9. Mai arată faptul că în „Îndreptarul practic pentru medicul de familie” scrisă de Conf. Dr. DM se recomandă „scutire totală de sport” pentru autism.

Punct de vedere formulat de către domnul IA, profesor de psihopedagogie

4.5.1. Domnul profesor, în calitate de diriginte a clasei a II-a, specifică faptul că petenta a adus o scutire parțială de sport în data de 03.10.2014.

4.5.2. Ulterior petenta a adus o altă adeverință prin care elevul este scutit total de orele de sport. În această perioadă elevul a participat la orele de sport ținute de domnul Bolbose, profesor de sport, Domnul profesor, i-a predat profesorului de sport toți elevii, inclusiv fiul petentei, în fiecare joi de la 10.15 la 11.

4.5.3. Mai arată faptul că a fost repartizată o infirmieră din partea școlii, pentru a-l asista în timpul orelor de educație fizică

Punctul de vedere formulat de către Inspectoratul Școlar București

4.6.1. Ca urmare a adresei C.N.C.D. nr. 17847/12.11.2013, înregistrată la ISMB cu nr. 27214/15.11.2013, se arată următoarele: Din documentele transmise de către Școală Gimnazială Speciala nr. 3, au rezultat următoarele: Elevul este diagnosticat cu autism infantil și încadrat în grad de handicap GRAV. În conformitate cu prevederile OMEC nr. 520/2007 pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și studenți și a Baremului medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport, elevii diagnosticați cu autism infantil sunt scutiți total de la efectuarea orelor de educație fizică și sport.

4.6.2. Deși acestui elev i s-a pus acest diagnostic, mama acestuia a prezentat un certificat medical din care reieșea că este apt să efectueze orele de educație fizică și sport.

4.6.3. Până la momentul prezentării scutirii parțiale adusă de doamna PD la cabinetul medical al școlii, elevul a frecventat orele de educație fizică și activități sportive, atunci când a fost prezent în școală, fapt confirmat atât de profesorul de educație fizică cât și de prof. diriginte, așa cum reiese din înscrisurile atașate prezentei, deși acestea s-au desfășurat cu dificultate. Pentru a veni în sprijinul desfășurării în condiții optime a procesului instructiv-educativ și pentru a asigura cele mai bune condiții posibile de sănătate și securitate pentru colectivul de elevi, conducerea unității a solicitat una dintre infirmierele Școlii să asiste participarea elevului la aceste activități, așa cum reiese și din declarațiile domnilor prof. BS, IA și a doamnei doctor DL.

4.6.4. Ulterior, doamna PD a prezentat o adeverință medicală eliberată în data de **14.10.2013**, atașată prezentei, din care reiese faptul că elevul PEA este scutit total de educație fizică și sport pentru întregul an Școlar 2013/2014. Menționăm faptul că în conformitate cu prevederile *"Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi"*, precum și cu *"Baremul medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport"* (Ordinul nr.520 /din 06.03.2007 emis de Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Sănătății Publice), diagnosticul de autism infantil, este cuprins în baremul afecțiunilor pentru care se acordă scutire totală anuală de la orele de educație fizică.

Așa cum reiese din înscrisurile atașate prezentei, respectiv certificatul medical emis de medicul specialist neuropsihiatru, elevul PEA este diagnosticat cu tulburare de spectru autist/ autism infantil.

4.6.5. Se precizează faptul ca scutirea medicală totală de la orele de educație fizică a fost solicitată de către mama elevului, care a și prezentat-o la cabinetul medical al Școlii.

4.6.6. Din documentele transmise rezultă ca elevul in cauza nu este discriminat, astfel ca mamei i s-a comunicat faptul că elevii care nu pot desfășura orele de educație fizică și activități sportive, pot opta pentru Kinetoterapie sau pentru alte activități fizice care contribuie la dezvoltarea neuro-motorie a copilului cu deficiențe - conform *notei de aplicare a "Planului-cadru de învățământ pentru clasele/grupele din învățământul special nr.-4927/08.09.2005"*. În aceste condiții și cu acordul mamei, elevul a fost cuprins în grupa de elevi a clasei cu care se desfășoară activitățile de kinetoterapie.

4.6.7. În ceea ce îl privește domnul profesor de sport, din documentele transmise, respectiv din declarația doamnei doctor DL, cat si a domnului profesor SB, rezulta faptul ca a avut loc un incident la ora de educație fizica, elevul PEA, lovindu-l pe domnul profesor cu piciorul, incident in urma căruia domnul profesor a avut nevoie de intervenție medicala. Ulterior acestui incident, domnul profesor a informat-o pe doamna P despre cele întâmplate, aceasta având o atitudine necorespunzătoare si proliferând injurii la adresa acestuia. De asemenea, domnul profesor a informat si unitatea de învățământ despre cele întâmplate.

4.6.7. Menționează faptul ca din documentele puse la dispoziție, nu rezultă că domnul profesor a avut o atitudine necorespunzătoare fata de elevul in cauza, sigurul conflict existând între domnul SB si doamna P.

4.6.8. Unitatea de învățământ, prin intermediul doamnei director cat si a Consiliului de administrație, în ședința Consiliului de administrație al Școlii Gimnaziale Speciale nr.3 din data de 13.11.2013, i s-a recomandat domnului profesor de educație fizică BS revizuirea atitudinii față de doamna PD, amintindu-i-se de obligativitatea respectării prevederilor Regulamentului Intern și ale Codului de conduită al personalului Școlii Gimnaziale Speciale nr. 3.

4.6.9. Este de reținut doamna PD nu a adresat nicio sesizare scrisă unității de învățământ în legătură cu faptul că fiului dumneai i-ar fi fost îngădit dreptul de a efectua orele de educație fizică și activități sportive.

4.6.10. Doamna director CD, în urma ședinței Consiliului de administrație, în calitate de director al unității a mediat diferendul dintre cele două părți în data de 20.11.2013, astfel ca domnul profesor BS și-a prezentat scuzele în fața doamnei PD pentru faptul ca a utilizat un ton nepotrivit al discuțiilor cu dumneai. De asemenea, doamna PD și-a prezentat scuzele față de domnul profesor pentru situația creată, exprimându-și dorința ca fiul ei să efectueze atât ora de educație fizică și activități sportive cât și activitățile de kinetoterapie, iar in acest sens va prezenta la cabinetul medical o nouă adeverință din care să reiasă că elevul PEA este apt pentru efectuarea acestor ore.

4.6.11. Rezumând cele expuse anterior, în condițiile existenței unei scutiri medicale totale pentru orele de educație fizică în anul școlar 2013/2014, a oferirii unei alternative stipulate legislativ la efectuarea orelor de educație fizică și activități sportive, a întreprinderii demersurilor de integrare a elevului în aceste activități prin asistarea lui de către un reprezentant al cabinetului medical, în condițiile unei frecvențe Școlare extrem de reduse a elevului la toate activitățile din programul Școlar și a manifestării înțelegerii față de comportamentul uneori nepotrivit al doamnei PD, considerăm ca speța de față nu constituie o discriminare și nicio îngădire a dreptului la educație.

4.6.12. Prin, urmare, având in vedere cele expuse mai sus, solicită respingerea ca neîntemeiata si având în vedere, că unitatea de învățământ, prin intermediul doamnei director a luat toate măsurile în vederea rezolvării situației respective in interesul suprem al minorului.

Punctul de vedere formulat de către Ministerul Educației Naționale

4.7.1. Prin punctul de vedere formulat, înregistrat la CNCD sub nr. 1317/15.02.2014 a fost invocată excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerul Educației Naționale, pentru următoarele considerente:

4.7.2. Având în vedere sesizarea reclamantei și raportat la atribuțiile Ministerului Educației Naționale, conform H.G. nr. 185/2013 *privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare*, instituția noastră nu poate avea calitate procesuală pasivă. Calitatea procesuală constă în „identitatea între persoana reclamantului și cel care este titular al dreptului, precum și între persoana paratului și cel despre care se pretinde ca este obligat în raportul juridic supus judecății”. Faptele semnalate în sesizarea formulată de doamna PDS nu pot fi imputate Ministerului Educației Naționale.

4.7.3. Din documentele transmise de Inspectoratul Școlar al Municipiului București rezultă că elevul PEA, elev în clasa a II-a la Școala Gimnazială Specială nr. 3, Sector 4 București, este diagnosticat cu autism infantil și este încadrat în grad de handicap GRAV. În conformitate cu prevederile **OMEC nr. 520/2007 pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și studenți și a Baremului medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport**, elevii diagnosticați cu autism infantil sunt scutiți total de la efectuarea orelor de educație fizică și sport. Așa cum reiese din înscrisurile atașate prezentei, elevul PEA este diagnosticat cu tulburare de spectru autist/autism infantil.

4.7.4. Mama elevului a solicitat scutire medicală totală de la orele de educație fizică, scutire pe care a și prezentat-o la cabinetul medical al școlii. De asemenea, doamnei PD i s-a comunicat faptul că elevii care nu pot desfășura orele de educație fizică și activități sportive, pot opta pentru kinetoterapie sau pentru alte activități fizice, care contribuie la dezvoltarea neuro-motorie a copilului cu deficiențe. În aceste condiții și cu acordul mamei, elevul a fost cuprins în grupa de elevi a clasei cu care se desfășoară activități de kinetoterapie.

4.7.5. Raportat la cele menționate și având în vedere:

- existența unei scutiri medicale totale pentru orele de educație fizică pentru anul școlar 2013-2014,
- faptul că, în situația ce face obiectul prezentului dosar, s-a oferit o alternativă, reglementată de prevederile legale în vigoare, la efectuarea orelor de educație fizică și a activității sportive,
- s-au întreprins demersuri în vederea integrării elevului în aceste activități prin asistarea lui de către un reprezentant al cabinetului medical,

4.7.6. Apreciază că situația ce face obiectul prezentului dosar nu reprezintă o faptă de discriminare și nici o îngădire a dreptului la educație a minorului. În concluzie, vă rugăm să respingeți cererea doamnei PD ca neîntemeiată.

V. Motivele de fapt și de drept.

5.1. **În fapt**, Colegiul director reține faptul că fiul petentei a fost diagnosticat cu o serie de afecțiuni (respectiv tulburare de spectru autist, întârziere mintală severă, întârziere în apariția și dezvoltarea limbajului și sindrom ADHD) fiind în evidența Ambulatoriului de specialitate al Spitalului Clinic de Urgență Marie Curie după cum reiese din cuprinsul certificatului medical nr. 3447/01.03.2011. Copilul este elev al Școlii Speciale nr. 3 din București. La data de 26.09.2013 a avut loc un incident, în cursul orei de sport ținută de domnul BS, ocazie cu care fiul petentei l-a lovit pe profesorul de sport în zona splenică. Urmare acestui incident a avut loc un schimb de replici între petentă (mama și însoțitorul copilului) și profesorul de sport. Petenta reclamă faptul că ulterior datei de 03.10.2013 profesorul de sport nu a mai primit copilul la orele de sport. Urmare faptului că i s-a pus în vedere de către profesor, să nu mai aducă copilul la orele de educație fizică și sport, în caz contrar copilul urmând să rămână cu situația neîncheiată, petenta a adus adeverința medicală, eliberată de medicul de familie la data de 14.10.2013, prin care elevul era scutit total de orele de sport. Colegiul director mai reține faptul că anterior incidentului copilul a putut participa la orele de sport.

5.2. **În drept**, potrivit dispozițiilor **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.

5.3. Astfel, avem în vedere faptul că, în prezenta cauză, a fost ridicată excepția lipsei calității procesuale pasive, excepție invocată de către Ministerul Educației Naționale. Prin adresa nr. 17873/13.11.2013, C.N.C.D. a solicitat un punct de vedere cu privire la cauza aflată pe rolul Consiliului, Ministerul Educației Naționale nefiind citat pentru niciunul din termenele acordate în prezentul dosar. Prin adresa nr. 10811/14.02.2014, Ministerul educației a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive, motivat de faptul că faptele imputate de către petentă nu pot fi reținute în sarcina Ministerului.

5.3. Examinând conținutul petiției, adresele aflate în dosarul nr. 733/2013, precum și înscrisul depus la dosar, raportat la obiectul dosarului, Colegiul director, dezbătând excepția lipsei calității procesuale urmează a o admite, constatând totuși faptul că **instituția respectivă nu a fost niciodată parte în prezentul dosar**, calitatea procesuală pasivă aparținând numai părților reclamate și citate în prezenta cauză, respectiv Școala Specială nr. 3 din București și profesorul de sport. În temeiul art. 40, din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, membrii Colegiului director, în vederea soluționării petiției, pot solicita opinii de specialitate din partea instituțiilor publice ori private, autorităților de stat sau oricăror alte entități juridice cu expertiză care pot oferi un punct de vedere pertinent cu privire la obiectul petiției. În prezenta cauză au fost solicitate puncte de vedere de specialitate din partea Ministerului Educației Naționale și Inspectoratului Școlar General al Municipiului București, fără a se proceda la citarea acestora, pentru motivele mai sus invocate.

5.4. Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare, cu modificările ulterioare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.5. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.6. Chiar dacă definiția discriminării directe, nici prin **O.G. nr. 137/2000**, nici prin directivele Uniunii Europene în domeniu, nu conține elementul de justificare obiectivă, ea poate fi analizată în conformitate cu jurisprudența CEDO.

5.7. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.8. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

5.9. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.8. Colegiul director constată că părțile reclamate, prin modul în care au gestionat conflictul din data de 26.09.2013, au tratat copilul într-un mod diferit, față de ceilalți colegi ai săi, nepermițându-i să mai participe la orele de sport, în condițiile în care alți colegi, diagnosticați cu autism, pot face sport.

5.9. Colegiul reține și susținerile părților reclamate potrivit cărora măsurile au fost impuse de un comportament violent al copilului și de o atitudine presupus inadecvată a petentei în raport cu profesorul de sport.

5.10. Colegiul director consideră că atitudinea unui cadru didactic față de toți elevii săi trebuie să fie conformă cu legislația, însă și cu moralitatea și buna credință. Astfel, Colegiul director are în vedere și starea emoțională a copilului în vârstă de 9 ani, având în vedere diagnosticul său, deoarece astfel de situații pot avea consecințe grave asupra dezvoltării acestuia. Este absolut necesar **ca minorul să nu simtă respingerea ori excluderea celor din jur, în special a cadrului didactic.**

5.11. Pentru îmbunătățirea vieții de zi cu zi a copilului e nevoie de mult echilibru emoțional ambiental, de sprijinul consecvent și constant al părinților, terapeuților și cadrelor didactice.

5.12. În cazul de față, **copilul se află deja la o școală specială**, aptitudinile și aplecarea către nevoile copilului fiind imperios necesare, împreună cu o disponibilitate de a susține copilul în procesul educativ. **Mai mult, se presupune că într-o asemenea instituție, ar trebui să se manifeste o mai mare aplecare către nevoile copilului**, copiii aflați în astfel de unități de învățământ având o imperioasă nevoie de a fi înțeleși, acceptați și educați, ținându-se cont de situația fiecăruia.

5.13. Mai mult, în astfel de situații, **părintele trebuie să sprijine profesorul în cadrul procesului educativ, obligația fiind reciprocă.** Copiii din aceste instituții de învățământ au probleme speciale, modalitatea abordată trebuind să fie una de **colaborare între toate părțile implicate, părinți, profesori și terapeuți**, numai în acest mod putând fi găsite soluțiile care să corespundă interesul superior al copilului.

5.14. Practic, situația conflictuală a existat între părinte și profesor, însă **cel care a avut de suferit de pe urma acesteia a fost tocmai copilul.** După cum a arătat și petenta, faptul că nu a mai fost primit la orele de sport a afectat copilul datorită faptului că acestuia îi plăcea să facă sport, activitate fizică având un efect benefic asupra stării sale de sănătate. Pe de altă parte, acesta se atașase de profesor în lipsa tatălui său, care nu mai ține legătura cu copilul, copilul având tendința să proiecteze imaginea tatălui în persoanele de sex masculin din viața sa, inclusiv profesorul de sport.

5.15. Cu siguranță, **profesorii și terapeuții nu pot suplini lipsa unuia dintre părinți** și nici nu ar fi normal să o facă însă empatia față de copil și aplecarea către nevoile sale **ar trebui să primeze** în fața oricăror considerente.

5.16. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.17. Colegiul director constată că refuzul de a primi copilul la orele de sport și mai ales modul în care s-a procedat, afectează dreptul copilului la demnitate, drept ocrotit atât de Constituția României cât și de prevederile **Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și Convenției pentru drepturile persoanelor cu dizabilități**, ratificate prin **Legea nr. 221/2010**, afectându-i încrederea în sine pe de o parte, iar pe de altă parte punându-l într-o situație de inferioritate față de colegii săi. Având în vedere că este un copil cu afecțiuni grave (autism, retard sever și ADHD) este de la sine înțeles **efectul pe care l-a avut asupra sa excluderea sa, privindu-l totodată de o activitate care îi făcea plăcere și care era benefică pentru starea sa de sănătate.**

5.18. Diferențierea, în anumite circumstanțe, poate fi justificată obiectiv. Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare.

5.19. În analiza scopului legitim, trebuie analizat existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat

dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

5.20. Reclamatele invocă următoarele justificări:

- minorul a avut un comportament agresiv;
- existența ordinului nr. 520/06.03.2007.
- existența unui conflict între petentă (mama și însoțitorul copilului) și profesor;

5.21. Prima justificare nu poate fi acceptată ca fiind o justificare obiectivă, din moment ce **interzicerea participării la ore nu rezolvă problema**. Cu privire la agresivitatea copilului, dacă s-ar fi intervenit oportun după incidentul din 26.09.2013, s-ar fi putut găsi o soluție care să fie conformă cu interesul superior al copilului. **Părintele, împreună cu profesorul de sport și medicul școlii, cu implicarea doamnei directoare ar fi fost în măsură să acționeze de așa natură pentru ca minorul să nu fie afectat. S-au reținut și susținerile martorei, doamna doctor din cadrul cabinetului medical**, potrivit căreia mama i-a mărturisit faptul că nu a mai dat medicația copilului, precum și starea sa emoțională vizibil afectată de incident. Îndrumarea către medicul specialist și găsirea unei soluții de către acesta ar fi avut un impact mai mare asupra măsurilor ce urmau a fi luate.

5.22. A doua justificare nu este una obiectivă, având în vedere faptul că legislația în vigoare, invocată de către părțile reclamate, respectiv OMEC 520/2007 pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport era în vigoare din anul 2007 iar afecțiunile copilului erau cunoscute de către Școala Specială nr. 3. Prin certificatul medical nr. 3447/01.03.2011 eliberat de medicul specialist de la Spitalul Marie Curie se arată faptul că elevul e diagnosticat cu tulburare de spectru autist, întârziere mintală severă, ADHD și întârziere în apariția și dezvoltarea limbajului.

5.23. Așadar se ridică în mod firesc întrebarea cum a putut să participe copilul la orele de sport până la data incidentului? De ce părțile implicate au recurs la interzicerea participării copilului la orele de educație sportivă **abia după incident**. Se cunoșteau prevederile legale și afecțiunile copilului, prevederile legale venind doar să sprijine o hotărâre deja luată de către profesorul de sport și susținută de către conducerea școlii, ca urmare a incidentului din 26.09.2014.

5.24. De altfel, în concluziile scrise formulate, mama arată faptul că există și alți elevi diagnosticați cu autism care fac sport.

5.25. Practic copilul a putut participa la orele de sport până la incidentul respectiv, acest lucru reieșind clar din adresa nr. 2249/26.11.2013 a Școlii Gimnaziale nr. 3 **„Până la momentul prezentării scutirii medicale elevul a frecventat orele de educație fizică și activități sportive, atunci când a fost prezent în școală, deși acestea s-au desfășurat cu dificultate”**. Ulterior, ca urmare a presiunilor făcute, mama a fost nevoită să solicite și să aducă o scutire totală de sport. Scutirea copilului de sport a venit ca urmare a amenințărilor că nu îi va fi încheiată media.

5.26. Cu privire la susținerile părților reclamate referitoare la lipsa scutirii din dosarul medical, potrive prevederilor Ordinului nr. 3462 din 06.03.2012, privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar, emis de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, care prevede la art. 14, lit. d faptul că „adeverințele medicale pentru scutirea de la orele sau lecțiile de educație fizică și sport se păstrează, pe tot parcursul anului școlar, de către personalul didactic de predare a disciplinei” (în speță profesorul de sport). Ori din declarațiile părților reclamate și a martorei această scutire se afla la cabinetul medical și nu în posesia domnului profesor. Scutirea medicală trebuia păstrată de profesorul de sport

5.27. Soluția găsită de conducerea școlii pentru a suplini lipsa orelor de sport cu participarea la ore de kinetoterapie ar fi trebuit să se facă numai la recomandarea medicului, consemnată pe adeverința medicală.

5.28. Potrivit art. 50 din Legea 1/2011 a Educației Naționale, „Evaluarea, asistența psihoeducațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale se realizează de către centrele județene de resurse și de asistență educațională, denumite în continuare CJRAE, respectiv de Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională,

denumit în continuare CMBRAE, prin serviciile de evaluare și de orientare școlară și profesională”.

5.29. **Ordinul nr. 5.573 din 7 octombrie 2011** privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a învățământului special și special integrat emis de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului indică obiectivele care stau la baza învățământului special printre care:

- abordarea globală și individualizată a copilului cu CES sau alte tipuri de cerințe educaționale; acest aspect se referă la identificarea, valorificarea și stimularea tuturor capacităților și disponibilităților cognitive, de limbaj, psihomotorii, afectiv-relaționale și social-adaptativ existente sau potențiale

- egalizarea șanselor

- cooperarea și parteneriatul dintre instituțiile care oferă servicii de educație specială și autoritățile locale.

5.30. Din susținerile părților reclamate nu a reieșit faptul că aceste cerințe ar fi fost aplicate în cazul de față. “Educația școlară a copiilor cu CES trebuie să corespundă nevoilor de dezvoltare ale copiilor, prin evaluarea adecvată a potențialului de dezvoltare și prin asigurarea reabilitării/recuperării și compensării deficiențelor ori tulburărilor, dificultăților de învățare”

5.31. În raport de cele evidențiate mai sus, presiunile făcute și modul în care a fost gestionată situația conflictuală reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la educație.

5.32. Conform art. 11 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.*”

5.33. Colegiul director constată că s-a restricționat accesul minorului la orele de sport, fiind făcute presiuni asupra părintelui să aducă o scutire totală de educație fizică. Ulterior, în apărarea lor, părțile reclamate invocă existența unui ordin potrivit căruia copiii cu autism ar beneficia de scutire totală de sport, în condițiile în care starea de sănătate a copilului și afecțiunile acestuia au fost cunoscute de către părțile reclamate iar copilului i s-a permis să facă sport. Astfel, numai **pentru a justifica un comportament discriminatoriu** sunt invocate prevederile ordinului 520/2007, fiind relevant că existența ordinului respectiv nu a împiedicat copilul să practice sport înainte de incident, după cum nu îi împiedică nici pe colegii acestuia suferinzi de autism.

5.34. Modul în care s-a procedat și lipsa de disponibilitate în vederea găsirii soluțiilor adecvate fiecărei situații în parte precum și gestionarea situației tensionate au fost de natură a aduce atingere interesului superior al copilului. În înscrisul primit de la Școala specială nr. 3, semnat de doamna directoare, se arată faptul că nu a cunoscut situația până la data 13.11.2013. Acest aspect este contrazis de către petentă, de către partea reclamată – profesorul de sport și de către medicul școlii. Acțiunile de clarificare și de mediere a conflictului trebuiau luate cât mai repede cu putință.

5.35. Raportat la situația copilului, medicul specialist era cel a cărui opinie ar fi fost decisivă în găsirea unei soluții potrivite pentru copil. Și nu în ultimul rând, părintele copilului, în speță mama, **ar fi trebuit să găsească din partea școlii suportul necesar pentru a îi putea oferi copilului cel mai bun mediu de învățare raportat la problemele sale de sănătate.**

5.36. În cazul de față, copilul se află deja la o școală specială, aptitudinile și aplecarea către nevoile copilului fiind imperios necesare, împreună cu o disponibilitate de a susține copilul în procesul educativ. În susținerile Ministerului Educației se subliniază faptul că a existat un conflict doar între mamă și profesor, fără a fi afectat copilul. Nu se poate reține o asemenea abordare, având în vedere că mama este însoțitorul copilului, **copilul a asistat la toate evenimentele mai sus relatate.** Dacă mamei i se poate cumva înțelege un comportament uneori excesiv, în cazul profesorului de sport acest lucru este greu de acceptat, având în vedere vechimea sa în calitate de cadru didactic și faptul că predă la o școală specială.

5.37. Lucrul cu copiii cu dizabilități implică cu siguranță un efort uriaș din partea celor care aleg să lucreze cu copii cu nevoi speciale însă este vorba despre o opțiune care **nu poate pune un copil într-o situație de inferioritate, fiind creat un cadru ostil de natură a aduce prejudicii majore copilului.** Pentru aceste considerente și ținând cont de întregul probatoriu, Colegiul director apreciază că în cauză se impune un sancționarea cu **avertisment a cadrului didactic**, fiind formulată o opinie separată cu privire la sancțiune.

5.38. Colegiul director constată că față de minorul în cauză s-a creat un cadru ostil, degradant, inclusiv prin inacțiunea reclamatei – Școala specială nr. 3, prin doamna directoare, care nu a luat nici un fel de măsuri după incident și nici după data de 15.10.2014, dată la care mama a fost nevoită să aducă o scutire totală de participare la orele de educație fizică. **Prin comportamentul său pasiv aceasta a susținut în mod tacit atitudinea profesorului de sport.**

5.39. Conform art. 11, alin. 1 al *O.G. nr. 137/2000 (1)* *“Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.”*

5.40. Colegiul director apreciază faptul că în prezenta cauză sunt întrunite condițiile anterior menționate, restricționarea accesului la orice formă de educație pe criterii restricționate de *O.G. 137/2000*, din ansamblul probator fiind reținut faptul că elevului nu îi mai este permisă participarea la orele de sport ca urmare a incidentului din data de 26.09.2013. Până la data respectivă copilul a putut participa la orele de sport iar prin adresa nr. 2249/26.11.2013 a Școlii Speciale nr. 3, **partea reclamată își manifestă disponibilitatea de reprimi copilul la ore** “în momentul în care la nivelul unității va exista o adeverință medicală, eliberată de o autoritate competentă din care să reiasă faptul că elevul este apt pentru orele de educație fizică”, **fiind omis aspectul că scutirea de educație fizică s-a făcut la presiunile celeilalte părți reclamate** care a afirmat că nu va încheia situația școlară a copilului dacă nu se aduce o scutire totală.

Opinie separată exprimată de Haller István privind sancționarea celui de-al doilea reclamat:

5.41. Art. 26 alin. 1 al *O.G. nr. 137/2000* stabilește: *„Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”*

5.42. Se poate observa că **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede clar sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenziile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „având în vedere:

- depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;
- scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană «până la jumătatea anului 2013»;

- faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;
- faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;
- faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;
- riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu"

5.43. Prevederile **O.G. nr. 2/2001** nu sunt aplicabile nici datorită faptului că reprezintă cadrul general al contravențiilor, față de care **O.G. nr. 137/2000**, privind aplicarea amenzii contravenționale, are calitate de lege specială. Acest caracter reiese și din prevederile art. 2¹ a **O.G. nr. 137/2000**, care derogă de la termenul general de prescripție a amenzilor contravenționale („Aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute la alin. (1) se prescrie în termen de 6 luni de la data soluționării petiției de către Consiliu”).

5.44. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă.

5.45. Raportul Comisiei Europene (Report from the Commission to the European Parliament and the Council) din 17.01.2014, la subcapitolul 3.5., Sancțiuni și remedii (pagina 7), referind tocmai la practica Consiliului Național pentru Combaterea discriminării, critică aplicarea sancțiunilor simbolice (și anume sancțiunea cu avertisment în cauza *ACCEPT împotriva George Becalli*): „*The two Directives do not harmonise sanctions and remedies in respect of discrimination, but require the Member States to lay down effective, proportionate and dissuasive sanctions and to ensure that judicial procedures for the enforcement of obligations under these Directives, possibly preceded by an administrative pre-litigation procedure, are available. The initial problems which many Member States encountered in relation to the correct transposition of the rules on sanctions have now been addressed and the sanctions provided for by law are generally appropriate. However, there are still potential grounds for concern as regards the availability of remedies in practice and whether sanctions that are imposed in concrete cases comply fully with the requirements of the Directives. The national courts appear to have a tendency to apply the lower scale of sanctions provided for by law and in terms of the level and amount of compensation awarded³⁸. In the ACCEPT case, the CJEU pointed out that Directive 2000/43/EC precludes national law under which sanctions are purely symbolic and that under certain conditions it would be in breach of the Directive if it is only possible to give a warning in a case of discrimination [Case C-81/12 Asociația Accept v Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, judgment of 25 March 2013. The CJEU left the assessment of whether this was the case to the national court]. In the light of these issues, the Commission will closely monitor the standards applied in the use of sanctions and remedies in the Member States.*”

5.46. Prin aplicarea sancțiunii de avertisment de către CNCD România riscă sancțiuni aspre pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării, pentru care membrii Colegiului director poartă atât responsabilități morale cât și pecuniare.

5.47. Consider că fapta de discriminare (refuzul primirii unui copil cu dizabilități la ora de sport de către un cadru didactic) trebuia sancționată cu amendă contravențională chiar și în ipoteza în care avertismentul ar fi aplicabil, având în vedere următoarele:

- discriminarea a fost comisă de o persoană salarizată din bani publici pentru a oferi cea mai bună educație copiilor cu dizabilități;
- victima a fost o persoană extrem de vulnerabilă, un copil cu dizabilități;
- domeniul în care s-a manifestat discriminarea este cel al educației, având un efect grav, pe termen lung, asupra copilului.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** republicată, cu 8 voturi pentru și o opinie separată

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate de către petentă reprezintă discriminare, conform art. 2 alin. 1 și art. 11, alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, unanimitate de voturi;

2. Sancționarea reclamatei Școala Specială nr.3 din București, prin director DC, cu amendă contravențională în valoare de 1000 lei, unanimitate de voturi;

3. Sancționarea părții reclamate, profesorul de educație fizică și sport, domnul BS, cu avertisment, 8 voturi pentru și o opinie separată;

4. Recomandă părților implicate evitarea oricăror situații conflictuale și găsirea măsurilor potrivite și conforme cu interesul superior al copilului. De asemenea recomandă conducerii școlii o mai mare implicare în gestionarea situațiilor care ar putea conduce la situații de natură a afecta copiii.

5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Inspectoratului Școlar al Municipiului București, Ministerului Educației Naționale și Administrației Finanțelor Publice sector 4 București pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice Sector 4, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării 07.03.2014

Motivată și tehnoredactată T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.